
MALI MEDICINSKI REČNIK POJMOVA

GINEKOLOGIJA

UROLOGIJA

STERILITET

TRUDNOĆA

Dragi članovi Foruma Kutak,

Pred vama je Mali medicinski rečnik pojmova.

Razlog za stvaranje ovog rečnika je proistekao iz jedne životne situacije.

Naime, desilo se da sam pitala svog ginekologa šta znači reč ektopija, želeći da razumem dijagnozu koja mi je postavljena nakon kolposkopije. Uz začuđeni pogled odgovoreno mi je: „Ektopija je... ektopija!“ Obzirom da su se takve situacije ponovile nekoliko puta, shvatila sam da je došlo vreme da se ozbiljno i studiozno edukujem po pitanju problema sa kojim se borim, što je između ostalog uključivalo i razumevanje za mene do tada nepoznatih medicinskih pojmova. Iz te potrebe je nastao Mali medicinski rečnik pojmova. Rečnik podrazumeva pojmove koji se isključivo bave terminima vezanim za ginekologiju, urologiju, neplodnost i trudnoću.

Pozivam vas da potpomognete dalje kreiranje ovog rečnika, tako što ćete obogaćivati ovaj rečnik, dodavanjem poznatih, manje poznatih i nepoznatih medicinskih pojmova vezanih za navedene oblasti.

Molim vas da ukažete ukoliko primetite greške. Uz vašu saradnju i pomoć ovaj rečnik će stalno biti ažuriran.

U želji da naše znanje medicinskih termina bude veće ovaj rečnik posvećujemo svima nama.

Posebna zahvalnost članicama hitron i Mali Pariz koje su svesrdno pomogle kreiranju istog.

Administrator Foruma Kutak, HappyGirl

A

Abortivi - sredstva koja izazivaju pobačaj

Abortus - uklanjanje ploda pre 180-og dana trudnoće. Prekid trudnoće u principu može da bude spontan, kada se trudnoća prekida zbog različitih poremećaja u razvoju ploda, ili veštački, artefijelni kada se trudnoća prekida intervencijom zbog zdravstvenih problema žene ili na njen zahtev

Adneksi - ženski polni organi smešteni u naboru trbušne maramice s obe strane materice, a obuhvataju jajnike i jajovode

Agalaktacija - odsustvo sekrecije mleka kod žena koje su se tek porodile

Aid - heterologna inseminacija. Unošenje semena davaoca (donora) u matericu ili jajovod

Amnion - opnasta kesa, koja okružuje plod u materici

Amnionska tečnost - tečnost koja se nalazi unutar opni koje okružuju plod i u kojoj je potopljen plod u materici

Amniocenteza - punkcija amnionskog omotača i uzimanje amionske (plodove) tečnosti u cilju ispitivanja. Postupak uzimanja plodove vode, najčešće se vrši između 16-18 nedelje trudnoće u cilju genetskog ispitivanja ploda

Amenoreja - izostanak menstruacije

Androgeni - hormoni ili supstance koje izazivaju muške sekundarne seksualne karakteristike

Anovulacija - nepostojanje ovulacija. Označava stanje gde u jajniku ne dolazi do punog sazrevanja jajnog folikula zbog čega izostaje ovulacija. Anovulacija je prirodno stanje tokom trudnoće, dojenja i uzimanja kontraceptivnih tableta. Ukoliko se javlja van tih perioda može biti uzrok neplodnosti zbog čega se treba obratiti lekaru

Ante partum - pre porođaja

Antibiogram - nam ukazuje na koju vrstu leka je uzročnik zapaljenja osetljiv pa smo u mogućnosti da sprovedemo ciljano lečenje

Antimilerijan hormon (AMH) - hormon koji ukazuje na rezervu jajnih ćelija

Antitela u cervikalnoj sluzi - test kojim se određuje prisustvo antispermatozoidnih antitela u cervikalnoj sluzi (ASA), u cilju ispitivanja uzroka neplodnosti

Antispermatozoidna Antitela - spermatozoidi (muške oplodne ćelije) imaju specifičnu belančevinastu strukturu. Ukoliko na bilo koji način prodru u imunokompetentno tkivo žene ono će ga "prepoznati" kao stranu belančevinu i stvoriti "odbranu" u obliku ANTISPERMATOZOIDNIH-antitela. Kod svakog sledećeg prodora spermatozoidnih belančevina doći će do reakcije antigena/spermatozoida) sa antispermatozoidnim antiutelima što

spermatozoide čini nepokretnim. Ova pojava može biti uzrok neplodnosti

Apsces - nakupina gnoja na bilo kom mestu u organizmu

Apstinencija - suzdržanost od polnih odnosa

Areola (mamarija) - mala tamnija zona oko vrha dojke

ASA (Anti-Spermatozoidna-Antitela) - Antispermatoidna antitela se najčešće određuju u semenoj tečnosti i cervikalnoj sluzi. Na osnovu visine titra aASA određuje se stepen auti ili heteroimunizacije na antigene spermatozoida

AFP (Alfa-Feto-Protein) - biohemiska analiza na osnovu koje se može zaključiti,uz druge preglede,o riziku razvojnih anomalija neuralne cevi kod fetusa u toku trudnoće

Asthenozoospermia - smanjena pokretljivost spermatozoida, kada je broj progresivno pokretnih spermatozoida manji od 40%.

Atrezija - propadanje folikula

Azospermija ili Aspermia - nedostatak spermatozoida u ejakulatu

B

Balanitis - zapaljenje sluzokože muškog polnog organa

Bartonilitis - zapaljenje Bartolinijevih žlezda koje se nalaze u vulvi

Bartolinijeva Žlezda - sekretorna žlezda koja se nalazi u velikim stidnim usnama na granici donje prema srednjoj trećini. Izvodni kanalići su dužine oko 1,5 cm i sa otvorom se ulivaju na unutrašnjoj strani malih stidnih usana

Bazalna Temperatura - temperaturna krivulja u toku menstrualnog ciklusa na osnovu koje se može ustanoviti postojanje ili odsustvo ovulatornih ciklusa kao i približno odrediti vreme ovulacije

Blastomere - ćelije koje nastaju deobom (deljenjem) oplodene jajne ćelije

Blastocista - zametak s više od 100 ćelija u kojem je počela diferencijacija

Brazdanje - deljenje (deoba) ćelija zametka

B Hcg - HCG (horionski gonadotropin) jeste specifični hormon koji se luči u horionskim čupicama zametka, kasnije posteljice (odatle ime) i osnovni mu je zadatak da obezbedi produženo delovanje žutog tela koji proizvodi neophodan hormon da bi se

trudnoća održala-PROGESTERON. Presudno je njegovo prisustvo do 12 nedelje trudnoće kada će posteljica biti kompletno funkcionalana i proizvoditi dovoljnu količinu PROGESTERONA. B(beta) Hcg je subjedinica Hcg-a počinje da se luči veoma rano posle začeća pa su i male koncentracije tog hormona dovoljne da se veoma rano ustanovi postojanje trudnoće već dan dva po izostanku menstruacije

Biopsija - hirurško uzimanje tkiva za mikroskopsko ispitivanje da bi se utvrdila tačna dijagnoza

Biopsija Korionskih Resica - Biopsija horionskih čupica je jedna od invazivnih metoda ranog otkrivanja hromozomalnih anomalija ploda. Pod UZ kontrolom se aspirira deo posteljičnog tkiva koji se šalje na genetsku analizu. Nalaz koji se dobije već u ranoj trudnoći (8-10 nedelja trudnoće) o hromozomalnoj slici ploda

Biparan - porođaj dvojki

Biseksualan - osoba koja poseduje ženske i muške polne organe

BPD - biparijetalni prečnik. Merni parametar pri ultrazvučnom pregledu ploda. Označava dužinu razmaka između dve parijetalne kosti glave

BT- bazalna temperatura, je ona koja se svakodnevno meri (u ustima) u istim uslovima pre ustajanja

C

Cerviks - ulaz u donji deo uterusa, vrat ili grlić materice

Cervikalna erozija - ranica na vratu materice

Cervikalni faktor - promene na vratu materice oko ovulacije (cervikalna sluzi si.)

Cervicitis - zapaljenje grlića materice

Cervicitischronica - hronično zapaljenje kanala grlića materice

Cervikalni kanal - anatomski deo materice koji spaja spoljanju sredinu (vaginu) sa materičnom dupljom

Chlamidia Trachomatis - Hlamidia trachomatis (Chlamidia trachomatis) mikroorganizam koji svoj razvojni ciklus ima unutar žlezdane ćelije -intracelularni mikroorganizam.U ginekologiji je čet uzročnik zapaljenskih obolenja kanala grlića Choroid Plexus Cyst - Cista horioidnog pleksusa (Choroid plexus cyst)-cistična tvorevina koja se tokom fetalnog razvoja može ultrazvučnim pregledom otkriti u predelu horioidnog pleksusa (deo moždanog tkiva).To je nalaz koji se često otkriva oko 22 nedelje trudnoće ali se najčešće gubi do 24 nedelje trudnoće

Crl - pri ultrazvučnom pregledu ploda parametar koji označava dužinu razmaka između temena i trtične kosti ploda.Na osnovu ove mere se može dobiti podatak o starosti trudnoće

Ctg - CTG -(Cardio-toco-gram kardio-toko-gram) predstavlja zapis na papiru ili monitoru srčanih otkucaja ploda i stanja kontrakcija materice

Cupice - Horionske čupice (Chorion villi),izraštaji na posteljičnom tkivu preko kojih se vrši razmena hranljivih materija između ploda i majke kao i odašiljanje štetnih materija od ploda prema majci i snabdevanje kiseonikom ploda

Ciklična terapija - najčešće hormonska terapija koja se sprovodi intermitentno, u odnosu na faze menstrualnog ciklusa; sistem lečenja malignih krvnih bolesti u vremenskim serijama

Cista - patološka šupljina koja se stvara u bilo kom delu organizma.Ima svoje zidove i u većini slučajeva je ispunjena tečnošću (krv,sekrecija znojnih žlezda i drugi materijal)

Cistitis - zapaljenje mokraćne bešike

Cistogram - snimanje mokraćne bešike putem rendgenskih zrakova

Cistokela - hemija, kila bešike koja je posledica njene protruzije (probijanja) u vaginu

Cistoskop - instrument koji se upotrebljava da se ispita unutrašnjost bešike

Colpitis - pod ovim pojmom se označava zapaljenje vaginalne sluznice

Corpus luteum - žuto telo. Žlezde unutar jajnika, koje nastaje iz

folikula koji je otpustio jajnu ćeliju. Proizvodi hormone koji priređuju endometriju za implantaciju

Citogenetika - metoda analiza hromozoma

D

Daunov Sindrom - razvojna anomalija ploda koja je posledica defekta na 21 paru hromozoma. Označava se i kao trizomija 21. Moguće je na nju posumnjati biohemiskim skriningom i UZ pregledom (merenjem vratnog nabora NT-nuhalne translucencije) kao i genetskim pregledom plodove vode ili plodove krvi 16-18 nedelje trudnoće

Decidua - sluznica materice s kojom je došao u kontakt zametak i započeo implantaciju

Defloracija - gubitak himena, devičnjaka

Dismenoreja - poremećaji u menstrualnom ciklusu; bolna menstruacija; teškoće u menstruaciji

Dispareunija - otežan ili bolan seksualni kontakt

Distocija - otežan porodaj, često nastaje kao posledica disproporcije između veličine novorođenčeta i prečnika porođajnog kanala

Dizgerminom - tumor jajnika, sastavljen od primarnih ćelija

Douglas - DOUGLASOV PROSTOR-anatomski naziv za prostor koji se nalazi iza materice u trbušnoj duplji u kojoj predstavlja najnižu tačku

Duktus arteriozus - krvni sud koji se nalazi u plodu, embrionu, a povezuje pulmonalnu (plućnu) arteriju i aortu. Normalno se ovaj duktus zatvara rođanjem deteta

Dysfunctio ovarialis - DISFUNCTIO OVARIUM - stanje gde jajnik ne odgovara adekvatno na hormonski podsticaj hipofize zbog čega se mogu javiti poremećaji menstrualnog ciklusa i neuredna menstrualna krvarenja

E

Ejakulacija - izbacivanje muške semene tečnosti u vaginu za vreme orgazma

Ektopija - izmenjena lokalizacija nekog organa. Ectopia pojava žlezdanog epitela koji potiče iz grlića materice na površini grlića materice gde se uobičajeno nalazi pločasto slojeviti epitel

Ektopična trudnoća - trudnoća koja se odvija u Falopijevim tubama; vanmaterična trudnoća

Eklampsija - Preeklampsija i eklampsija su komplikacije trudnoće. Kod preeklampsije postoji veoma opasno povišenje krvnog pritiska, oticanje nogu i ruku, i izlučivanje belančevina putem mokraće. Ukoliko takvo stanje potraje dolazi do eklampsije

Emaskulacija - uklanjanje testisa; kastracija

Embrio - zametak

Embrion - plod; organizam u početnim stupnjevima svog razvitka, dete koje se razvija za vreme prvih nekoliko meseci trudnoće. Za vreme svog kasnijeg razvoja naziva se fetus

Embriologija - nauka o plodu i njegovom razvoju

Endometrijum - sluzokoža koja s unutrašnje strane oblaže matericu. Postoje dva tipa endometrijuma: bazalni endometrijum i funkcionalni endometrijum. Bazalni endometrijum predstavlja žlezdano tkivo koje u toku ciklusa počinje da se umnožava prekrivajući materični zid. Podsticaj rastu endometrijuma daje Estrogen koji se stvara u jajnicima. Ukoliko ne dođe do trudnoće funkcionalni endometrijum se tokom menstruacije odlubljuje a ponovo će se u sledećem ciklusu obnoviti iz bazalnog endometrijuma

Endometrioza - prisutnost delića tkiva endometrija izvan materične šupljine, na mestima kao sto su jajnici, tube, trbušna šupljina

Endometrit - zapaljenje endometrijuma

Endometritis - upala endometrija; zapaljenje sloja ćelija koje oblažu materičnu šupljinu

Endometril - lek koji je progesteronski preparat i daje se u slučajevima prirodnog nedostatka tog hormona kod različitih poremećaja menstrualnog ciklusa

Enterokokus - mikroorganizam iz reda bakterija koji su čest uzročnik zapaljenskih obolenja genitalnih organa žene

Entoderm - primarno tkivo koje se nalazi u plodu

Enukleacija - operacija kojom se izljušti (odstrani) cista Hi miom

Epididimis - deo testisa sastavljen od kanalića u kome se skuplja sekret testisa

Epididimis. Ductus deferens - izvodni kanali testisa; deo semenih cevčica smeštenih neposredno iznad testisa. On prikuplja spermu iz testisa

Epididimitis - zapaljenje epididimisa

Episiotomija - zasecanje vulve u toku trudnoće

Epispadija - urođena mana kod muškarca kada se otvor mokraćnog kanala nalazi na donjoj strani penisa

Epiziotomija - incizija, rez, koji se obavlja između izlaza vagine i čmara za vreme porođaja da bi se izbeglo preterano cepanje tkiva prilikom prolaska glave novorođenčeta kroz porođajni kanal

Ergotil - lek koji sadrži supstancu koja omogućava kontrakciju, grčenje, mišića materice

Eritroblastoza - anemija novorođenčeta, koja se javlja kada je majka Rh-negativna i stvara antitela protiv još nerođenog deteta, koje je Rh-pozitivno. Takođe se naziva oboljenje usled Rh-faktora

Erekcija - ukrućivanje muškog polnog organa zbog njegove prepunjenosti krvlju usled polne nadraženosti

Erythroplacia - najčešće označava pojavu žlesdanog epitela na površini grlića materice

Estradiol (E2) - najsnažniji estrogen. Temeljni polni hormon žene koji podstiče rad svih tkiva i organa

Estrogeni - hormoni ovarijuma. Ženski polni hormon koji luče jajnici

Escherichia coli - mikro organizam iz reda bakterija koja je prirodan crevni mikroorganizam

Eutireoidan - ovaj termin označava stanje normalnog funkcionisanja štitne žlezde

F

Falopijeve tube - materične tube, jajovodi. Jaje (ovum) se kreće iz ovarijuma (jajnika) prema uterusu (materici) kroz Falopijeve tube (jajovode)

Falus - penis, muški polni ud

Fekundacija, vidi: fertilizacija

Fertilitet - sposobnost da se začne potomstvo; plodnost

Fertilizacija - ulazak muške polne ćelije u žensko jaje (ovum); oplodjenje

FET- (frozen embryo transfer) transfer zametka koji je bio ranije zamrznut

Fetalan - nerođeno dete, fetus

Fetologija - nauka koja se bavi proučavanjem deteta, fetusa dok se još najazi u majčinoj utrobi, uterusu

Fetus - nerođeno dete za vreme poslednjeg dela trudnoće (pre trećeg meseca, plod se naziva embrion)

Feminizirajući tumor - tumor ovarijuma, jajnika, koji dovodi do preteranog ispoljavanja karakteristika ženskog pola. Ukoliko se ovaj tumor javi kod ženskog deteta, može usloviti prerano razvoj grudi i menstruaciju

Fibromioma - benigni tumor materice. Fibrom-miom, dobroćudni tumor glatke mišićne muskulature. Često prisutan u materičnom mišiću kada se govori o fibroidnoj ili miomatoznoj materici

Fimoza - suženost prepucijama tako da se ne može prevući preko glave penisa, posuvrnuta navlaka muškog polnog uda

Folikulin - hormon jajnika (ovarijuma)

Folikul - deo organa ili organi koji imaju oblik kesice

Folikulometrija - označava postupak praćenja rasta, sazrevanja i prskanja jajnog folikula pomoću ultrazvučnog aparata. Koristi se u procesu lečenja neplodnosti

Folikulitis - zapaljenje folikula

Folikulogeneza - sazrevanje folikula

Fontanela - mekano mesto između kostiju na temenu novorođenčadi i dece mlađe od dve godine

Frigiditet - frigidnost, odsustvo seksualne želje kod žena

FSH - folikulostimulirajući hormon (hormon hipofize). Stimuliše

rast folikula i sazrevanje jajne ćelije. Takođe podstiče stvaranje hormona. Istu funkciju ima i na testisu

G

Galaktokela - mlečna cista u dojci

Galaktoza - šećer u majčinom mleku

Gamet - spermatozoid ili ovum, jaje; polne ćelije koje se sjedinjavaju da bi formirale embrion

Gamete - polne stanice. Jajna stanica (kod žena) i spermatozoid (kod muškaraca)

GN-RH - gonadotropni releasing hormone-hormon koji podstiče oslobađanje gonadotropina

Genitalije - polni organi. Organi rasplodavanja. Kod žena: vulva, vagina, uterus, Falopijeve tube i jajnik. Kod muškaraca: penis, testis i prostata

Germinativna ćelija - gamet, jaje ili spermatozoid

Gestacija - trudnoća, bremenitost

Gestaciski mešak - Ultrazvučni nalaz rane trudnoće u materičnoj duplji (plodovi ovojci,plodova tečnost zametak ploda)

Gestaciska starost - označava starost trudnoće izražene u nedeljama

Ginekolog - lekar koji se specijalizovao za oboljenja ženskih polnih organa

Ginekologija - nauka o bolestima ženskog organizma, a naročito ženskih organa

Glans - glava penisa, glavić

Glukoza - jedan oblik šećera; test tolerancije, test kojim se određuje sposobnost organizma da iskoristi i magacionira šećer

Gonada - seksualna žlezda; testisi ili jajnici

Gonotropin - grupa hormona koji stimuliše lučenje polnih žlezda

Gonadotropini - FSH i LH

Gonoreja - triper, kapavac, polna bolest koja se lokalizuje u unutrašnjosti vagine ili u otvoru uretre penisa

Gravidna - trudna

H

HCG - humani korionski gonadotropin. Hormon kojeg stvara zametak i pre implantacije, taj hormon pravilno raste i ima najviši nivo u 9. nedelji trudnoće i održava funkciju žutog tela (produkcija progesterona). Upotrebljava se (zbog sličnosti) kao zamena za skok LH u indukciji ovulacije (Profasi, Primogonil i sl.)

Hematokolpos - nakupljanje krvi u vagini, naročito kod žena čiji je vaginalni izlaz blokiran nedernutim devičnjakom (himenom)

Hemoroidi - proširenje vena čmara i debelog creva

Hermafroditizam - prisustvo polnih žlezda testisa i jajnika kod iste osobe

Hidatidna Morgagnijeva cista - cista koja se nalazi upravo iznad jajnika

Himen - devičnjak; membrana koja pokriva ulaz u vaginu, devojački zalistak

Himenotomija - hirurško prosecanje devičnjaka

Hiperandrogenizam - preterano lučenje hormona muških polnih žlezda

Hipergonadizam - preterano lučenje hormona od strane testisa ili jajnika

Hiperstimulacija - komplikacija indukcije ovulacije

Hipogenitalizam - nepotpuna razvijenost polnih organa

Hipogonadizam - umanjene funkcije polnih žlezda

Hipospadija - urođena deformacija u kojoj se mokraćni kanal (uretra) završava pre no što dostigne vrh glansa penisa; supr. epispadija.

Hipospermia - kada je ukupna količina ejakulata manja od 1,5 ml

Hiperspermia - kada je ukupna količina ejakulata veća od 5,5 ml

Hidrotorax - tečnost u prsnoj šupljini

Histerektomija - odstranjenje materice

Histerografija - snimanje materice posle unošenja kontrastnog sredstva

Histerometrija - merenje dužine materice i cerviksa

Histeroskopija - endoskopska operacija kojom se utvrđuje normalnost ill patološke promene u unutrašnjosti materice (miom, polip, priraslice i dr.). Histeroskopijom se te promene mogu odstraniti

Histerotomija - hirurška incizija (zasecanje) materice

Hondra - kurvatura, krivina penisa

Horion - opna koja okružuje embrion, plod unutar materice

Hormon - hemijsko jedinjenje koje stvara neka žlezda i luči ga u krv

Hromozom X - polni hromozom ili dvadeset treći hromozom. Kada muška polna ćelija, spermatozoid, sadrži X-hromozom i oplodi jajnu ćeliju, rezultat oplodjenja će biti devojčica

Hromozom Y - polni hromozom koji se nalazi u približno jednoj polovini muških polnih ćelija, spermatozoida. Kada spermatozoid sadrži Y-polni hromozom i oplodi jajnu ćeliju, rezultat oplodjenja će biti dečak

HSG - histerosalpinografija. Radiološko ispitivanje kojim se ocenjuje izgled i anatomija materice i prohodnost jajovoda. U tu svrhu koristi se poseban kontrast koji se uvodi kateterom kroz cervikalni kanal

Hunerov test - test koji se upotrebljava za dokazivanje sterilnosti pri čemu se spermatozoidi uzeti iz vagine ispituju jedan čas posle seksualnog odnosa (vidi test, Hunerov)

ICSI - (Intra-cytoplasmatic-sperm-injection)-postupak vantelesne oplodnje gde se spermatozoid specijalnim postupkom ubrizgava u citoplazmu jajne ćelije i na taj način obezbeđuje proces oplodnje. Indikacija za ovaj postupak lečenja neplodnosti su stanja poremećene spermatogeneze

Idiopatski - nepoznatog porekla ili uzroka

Impotencija - nesposobnost za seksualni kontakt

Implantacija - prihvatanje zametka u sluznicu materice. Zametak se ugnjezdi sedmi dan nakon fertilizacije i to je početak trudnoće

Infertilitet - neplodnost

Inseminacija - terapijski postupak pri kome se u slučaju neplodnosti gde je glavni uzrok nizak stepen progresivno pokretnih spermatozoida, posle laboratorijskog postupka izdvajanja najvitalnijih spermatozoida oni ubrizgavaju u materičnu duplju. Tim postupkom se povećavaju šanse da dođe do spontane trudnoće

Involutivne Promene - Pod involutivnom promenom se najčešće podrazumeva vraćanje nekog organa ili tkiva u pređašnje stanje

(materice posle porođaja u stanje pre porođaja i.t.d) ili gubitka funkcije organa i promene u tkivima zbog procesa starenja

Indukcija Ovulacije - postupak lečenja neplodnosti gde se lekovima inicira rast jajnog folikula ,sazrevanja jajne ćelije i ovulacija

Inseminirati - ejakulisati spermu u vaginu

Insuficijencija žutog Tela - Stanje gde žuto telo proizvodi manje količine Progesterona od potrebnih

Intermenstrualan - između menstrualnih perioda

Intemienstrualni bol - bol u donjem delu abdomena koji se događa između menstrualnih perioda

Intrauterino - unutar materične duplje

Intrauterina Inseminacija - Intrauterina inseminacija (IUI) jeste metoda asistirane (biološki potpomognute) oplodnje koja podrazumeva ubrizgavanje ,prethodno laboratoriski pripremljenih spermatozoida u matericu kako bi do trudnoće lakše došlo. IUI se sprovodi u slučajevima poremećene spermatogeneze (manjeg broja i smanjenog procenta pokretnih spermatozoida) sa spermom partnera (AIH-arteficijalna homologa inseminacija) ili sa spermom donora (AID) ukoliko kod partnera postoji poremaćaj koji označavamo azzospermijom (odsustvo spermatozoida u ejakulatu)

Introitus - ulaz u vaginu

Infertilitet - neplodnost

In utero - nerođeno; unutar materice

In vitro - test koji se obavlja u laboratorijskim uslovima, bukvalno znači u staklu, staklenoj cevčici, epruveti

IS - insuflacija. Dijagnostički postupak utvrđivanja prohodnosti jajovoda

ITI -intratubarna inseminacija. Unošenje semena supruge u jajovod

IVF - in vitro fertilizacija, vantelesna oplodnja

J

Jaje - ovum, jajna ćelija; ženska germinativna ćelija

Jajnik - jajnici su deo reproduktivnog trakta žene. Jajnici se kao specifičan germinativno endokrini organ formira već u 7 nedelji intrauterinog razvoja. Posle rođenja u sebi sadrži određeni broj primordijalnih jajnih meškova u kojima će sazrevati jajne ćelije od puberteta do menopauze (početka i prestanka menstrualnog ciklusa). Pored toga jajnik tokom čitavog života žene proizvodi i dva specifična hormona (steroidni hormoni) Estrogen kontinuirano tokom čitavog života žene i Progesteron karakterističan za drugu fazu menstrualnog ciklusa (posle ovulacije) i u toku trudnoće

Jajna Ćelija - jajna ćelija je polna ćelija koju žena u toku svakog menstrualnog ciklusa "stvara" u jajnicima. Jajna ćelija se tokom ovulacije oslobađa iz jajnog folikula. Prihvata je jajovod u kome se oplodi nakon čega nastaje trudnoća

K

Kapacitacija spermatozoida - fiziološka promena spermatozoida kojom se ostvaruje oplođujuća sposobnost

Kavum (Cavum) - šupljina Cavum uterusa- materična šupljina

Kauterizacija - spaljivanje izvesnih promena na telu putem primene električne struje, toplote iii kaustičnih sredstava

Kiretaža - grebanje, čišćenje unutrašnje površine nekog organa putem instrumenta kirete. Obično se ovaj termin odnosi na čišćenje šupljine materice

Klimakterijum - menopauza, prelazno doba kada se ženini menstrualni periodi proređuju i prestaju

Klineov test - test na sifilis

Klitoris - dražica, deo polnog organa žene; sadrži erektivno tkivo i predstavlja analogni organ penisu

Krioprezervacija - smrzavanje, održavanje i odmrzavanje zametaka

Koitus - seksualni ili polni odnos, snošaj

Kolpitis - pod pojmom kolpitis podrazumevamo zapaljenjsko obolenje vaginalne sluznice, zapaljenje vagine

Kolposkopija - ispitivanje vagine pomoću instrumenata

Kondilomi - bradavičasti izraštaji najčešće u predelu spoljnih genitalnih organa mada se mogu naći i unutar vagine. Javljaju se kao pojedinačni izraštaji ili sliveni pojedinačni izraštaji koji u tom slučaju čine karfiolaste površine. Virusnog su porekla. Seksualno su prenosno obolenje. Terapija se sastoji u hirurškom odstranjenju

Kontracepcija - pod pojmom kontracepcije podrazumevamo metode sprečavanja neželjene trudnoće

Kontraktija (grčenje) - ovu osobinu poseduju sva mišićna vlakna što omogućava složenu funkciju mnogih organa

Korpus luteum, žuto telo - žućkasta oblast u jajniku koja se nalazi na mestu gde je formirano jaje koje prsne iz žlezde pre menstruacije

L

Labija majora - velike usne (nabori kože) spoljnih ženskih polnih organa

Laktacija - stvaranje, lučenje mleka iz dojki

Laparoskopija - endoskopska operacija kojom se utvrđuju razne promene na organima u trbušnoj šupljini; pa tako i u zdelici. Danas su moguće brojne operacije. Laparoskopija je operativni postupak koji se svrstava u grupu tzv. minimalno invazivnih dijagnostičko operativnih postupaka. Dijagnostičko operativni postupak se ovom metodom vrši kroz male ubode u predelu pupka i bočnih delova male karlice. Otvori na trbušnom zidu su promera 5-10 mm. Kroz te otvore se pomoću posebne optike i prilagođenih instrumenata mogu izvršiti veoma kompleksne operacije. Prednost metode je što se pacijent, u odnosu na klasične operativne zahvate, veoma brzo postoperativno oporavlja, bolnicu napušta 1-3 dana nakon operacije a svojim uobičajenim poslovima vraća za 10-14 dana

Lejomiom - tumor nastao od glatkih mišića, najčešće materice

Leukoplakija - oboljenje kod kojeg se javlja zadebljanje i preterani rast sluzokožne membrane, ponekad dovodi do stvaranja raka. Često se viđa u ustima, na jeziku ili u vagini

Leukoreja - beličasti sekret iz vagine

LH - luteinizirajući hormon (hormon hipofize). Kod žena je neophodan za ovulaciju. Proizvodi ga zadnji režanj hipofize i ima presudan uticaj na akt same ovulacije i oslobađanja jajne ćelije iz jajnog folikula. U drugoj fazi menstrualnog ciklusa utiče na formiranje žutog tela podržavajući njegovu funkciju i produkciju progesterona. Kod muškaraca ima funkciju stimulisanja testisa na stvaranje testosterona

Libido - seksualna želja i seksualni nagon

Likvefakcija - Neposredno nakon ejakulacije u cilju zaštite spermatozoida od negativnog uticaja kisele sredine vagine dolazi do stavanja ugrušaka semene tečnosti. Tim procesom se štite vitalne sposobnosti spermatozoida. U sledećih 30-45 minuta posle ejakulacije dolazi do postepenog prelaska ugrušaka u tečno stanje. Taj proces se naziva LIKVEFAKCIJA

Limfograduloma ingvinale - četvrta venerična bolest

Lohije - materije koje se eliminišu posle porođaja

Lues - sifilis

M

Macinijev test - pouzdan test na sifilis

Mastitis - zapaljenje mlečne žlezde

Mastektomija - operacija kojom se uklanjaju dojke

Mastodonija - bol u dojkama

Materica - uterus

Mamila - bradavica dojke

Mamografija - rendgensko snimanje dojke

MAR, MPP - metode asistirane reprodukcije, metode potpomognute prokreacije

Meatitis - zapaljenje otvora uretre

Menopauza - period u životu žene koji odgovara prestanku funkcije ovarija, prelazno doba kada se ženini menstrualni periodi proređuju i prestaju, klimakterijum

Menoragija - jako krvarenje za vreme menstruacije

Menoreja - menstrualni sadržaj, preterana menstruacija

Menstruacija - anovularna, periodično vaginalno krvarenje bez prolaska jajne ćelije iz ovarijuma

Menstrualni ciklus - ritmičko pripremanje materice da primi oplođeno jaje i odbacivanje materične obloge ukoliko oplođeno jaje ne uđe u matericu, obično u mesečnim intervalima od 28 dana

Mesa - mikrohirurška izolacija spermatozoida iz epididimusa

Metroragija - materično krvarenje između menstrualnih perioda

Migracija - putovanje jajne ćelije koja se oslobodila iz ovarijuma. Jajna ćelija se kreće kroz jajovode, tj. Falopijeve tube, i dalje kroz njih prema materici

Mikrodrop metoda - stavljanje jajne ćelije u malu kapijicu u kojoj je veća koncentracija spermatozoida

Mikromastija - nenormalno male dojke

Miom - benigni tumor materice

Miometrijum - mišići zida materice

Mlečne žlezde - grudi, dojke

Molla hydatidosa - bolest posteljiničnog tkiva

Morula - zametak koji ima više od 16 ćelija

Monilijaza - česta gljivična infekcija vagine i drugih sluznica

Monozigot - razvijen iz jednog jajeta

N

Najserova infekcija - gonoreja, kapavac

Natalitet - broj rođene dece u odnosu na broj stanovništva

Normospermija - normalno seme u kojem su svi parametri zadovoljeni (volumen, broj, pokretljivost, morfologija)

Nekrospermija - kada su spermatozoidi u ejakulatu nepokretni "mrtvi"

Neonatalni mortalitet - procenat smrtnosti novorođenčadi i dece za vreme prvih meseci njihovog života

Neurektomija - presakralna, hirurška operacija kojom se mali nerv smešten u donjem delu abdomena preseca da bi se olakšao, smanjio neizdržljiv, preterani bol u toku menstruacije

Nulipara - žena koja nikada nije rodila dete

O

Odlublivanje placente - prerano odvajanje placente (posteljice) od zida materice što može da se dogodi na kraju trudnoće

Odojče - dete koje sisa, dojenče

Olakšanje - promena u osećanjima koja je posledica spuštanja ploda u donji deo karlice za vreme zadnjih nedelja trudnoće

Oligo - prefiks sa značenjem malo, slabo

Oligomenoreja - retka menstruacija

Oligospermija - smanjen ukupan broj spermatozoida, kada je broj spermatozoida manji od 20 mil. u 1 ml ejakulata

Onanija - masturbacija

Oocita - jajna ćelija

Ocit - neoplođena jajna ćelija

Ooforektomija - hirurško uklanjanje ovarijuma, jajnika

Oogeneza - razvoj jajne ćelije unutar ovarijuma pre njenog izbacivanja u jajovode.

Opportunističke infekcije - su različite infekcije koje prate osnovnu bolest

Opstetricija - akušerstvo, grana medicine koja se bavi rađanjem deteta

Opstipacija - zatvor, neredovne stolice

Opstrukcija - začepljenje

Opstetricija - nauka koja izučava trudnoću i porođaj

Oralna kandidijaza - je gljivično oboljenje usta i usne duplje koje izaziva Candida albicans (vidi genitalna kandidijaza)

Orgazam - klimaks, vrhunac seksualnog čina

Orhidektomija - hirurško uklanjanje testisa

Orhidopeksija - operacija na testisu koji se nije spustio u skrotum, mošnicu

Orhitis - zapaljenje testisa

Orificijum - otvor u nekoj telesnoj šupljini, kao što su nozdrve ili vagina

Ovarij - jajnik. Ženski parni reproduktivni organ. U njima se stvaraju hormoni estrogene, androgeni i progesteron. Takođe rastom folikula sazrevaju jajne ćelije

Ovaritis - zapaljenje jajnika

Ovulacija - sazrevanje jajnih ćelija u folikulu, izbacivanje zrele jajne ćelije iz folikula, najčešće 13.-15. dan menstruacijskog ciklusa

P

Papa test - test po Papanicolau-u - citološka analiza razmaza vrata materice (cerviksa) - pregled brisa ćelija sa površine grlića materice i kanala grlića materice. Nalazi se obeležavaju brojevima od 1-5. PAPA 3 predstavlja graničnu sliku izgleda i obojenosti jedra ćelije gde se pored velikog broja normalnih ćelija uočavaju i ćelije sa povećanim jedrima intenzivno obijenim što ukazuje na povećanu jedarsku aktivnost. Takav nalaz je karakterističan za atipične ćelije pa su potrebni ponovljeni nalazi i drugi dijagnostički postupci koji treba da otkriju uzrok tog stanja. Radi proveravanja da nema kancerskih ćelija

Paraovarijalno - smešteno pored ovarijuma

Partenogeneza - reprodukcija bez fertilizacije, rađanje bez oplodjenja

PCO - sindrom policističnih ovarija (jajnika). Česti sindrom kod žene s hormonskim poremećajem. Karakteriziran je neurednim ciklusom, anovulacijama, pojačanom dlakavošću i neplodnošću

PCT- postkoitalni test. Pregled ponašanja spermatozoida u cervikainoj sluzi nekoliko sati nakon snošaja sluznice materice nakon polnog opštenja u svrhu utvrđivanja broja i pokretljivih spermatozoida

Penis - muški polni organ

Penetracijski test- test sposobnosti fertilizacije

Perineum - međica, tkivo između čmara i mošnica kod muškarca ili između čmara i vaginalnog otvora kod žena

PESA - perkutana aspiracija spermija iz epididimisa i testisa

Policistični jajnici - Policistični jajnici (Ovaria polycistica, PCOS- policistični ovarijalni sindrom, Syndroma Stein Leventhal) Ovo stanje se karakteriše trijasom simptoma kod žena koje ga imaju: 1. Izostankom menstrualnog krvarenja ili velikim razmacima između menstrualnih krvarenja. 2. Izostankom ovulacije 3. pojavom kosmatosti muškog tipa Jajnici su povećani sa karakteristično zadebljalom kapsulom (opnom) i velikim brojem cističnih formacija u jajnicima promera do 8 mm rubno postavljenim ispod opne jajnika što se uočava ultrazvučnim pregledom.

Polip (Polypus) - polipoliki izraštaj žlezdanog tkiva najčešće sluznice materice i cervikalnog kanala; mesnati izraštaj, tvorevina, obično dobroćudna, mukoznih, sluzokožnih membrana

Polni hromozomi - X i Y hromozomi koji određuju pol neke osobe. Polovina spermatozoida poseduje Y, a druga polovina poseduje X hromozome; sve ženske jajne ćelije sadrže X hromozome

Polucija - nevoljno izbacivanje sperme

Pospermia - veliki broj leukocita u ejakulatu

Porođaj - čin donošenja novorođenčeta na svet; rađanje deteta

Porođaj indukovani - porođaj vođen od strane lekara

Porođaj instrumentalni - rođenje deteta uz pomoć instrumenata, forcepsa

Porođaj lažni - nastanak kontrakcija materice nekoliko dana pre stvarnog porođaja

Porođaj nagli - rođenje deteta koje nastupa iznenada, obično pre no što majka može da primi medicinsku pomoć. Rođenje deteta koje se odvija pre uobičajenog isteka trudnoće

Porođaj spontani - normalno rođenje deteta bez instrumenata

Porođaj zadocneli - mrtvorđeno dete, porođaj koji je zadocneo, dok se u materici nalazi mrtvorodjenje, a sam porođaj ne počinje normalno

Porođaj zatkom - karlični porođaj kada u kanalu prednjači zadak (stražnjica) novorođenčeta

Porođajni bolovi - periodični trbušni bolovi prouzrokovani kontraktijama materice; trudovi, naponi

Posledine - posteljica i opne koje su povezivale novorođeno dete sa majčinom matericom

Postpartum - posle porođaja

Placenta - struktura kojom je embrion pričvršćen za zid materice, posteljica

Placenta previja - stanje u kome se ozbiljno krvarenje događa u toku kasnijeg dela trudnoće

Pluripara - višerotka

Prolongata - Pod pojmom Graviditas prolongata (produžena trudnoća) podrazumeva se izostanak početka porođaja posle termina izračunatog na osnovu datuma poslednje menstruacije ili UZ pregleda do 12 nedelje trudnoće. Ovaj termin se upotrebljava za trudnoće čiji je termin porođaja prošao do 10 dana od izračunatog na osnovu napred navedenih para,metara

Prematurs - dete rođeno pre vremena – nedonošče

Preeklampsija - toksično stanje u trudnoći

Prematurnost - porođaj pre četrdeset nedelja trudnoće

Premenstrualan - pre menstruacije

Prenatalna nega - briga za majku, nega majke tokom trudnoće

Prenatalni period - period od vremena začeća sve do početka porođaja

Prenatalni uticaj - teorija da se na nerođeno dete može uticati događajima koji su se dogodili majci

Ekspulzija - prevremeni porođaj, izbacivanje mrtvog embriona ili deteta

Prezentacija licem - položaj deteta u materici. Tokom porođaja prvo se pojavljuje detinje lice

Prezentacija pupčanikom - pojava pupčane vrpce na izlazu vagihe za vreme porođaja. Ukoliko porođaj nije brz može doći do ugušenja deteta

Prezentacija temenom - položaj deteta u materici s glavom, temenom napred

Prezentacija verteksom - najčešći položaj deteta tokom porođaja u kome se potiljak glave prvo pojavljuje na vaginalnom izlazu

Prijapizam - bolna erekcija (ukrućivanje) muškog polnog organa usled bolesti

Primipara - žena koja je rodila prvo dete, prvorotka

Primoinfekcija - je momenat prvog ulaska infektivnog agensa u organizam

Prirodan porođaj - normalno porađanje kad se primenjuje što je moguće manje veštačkih procedura i postupaka

PRL - Prolactin - hormon hipofize koji utiče na stvaranje mleka

Progesteron - hormon koji luči žuto telo. Produkuje se u žutom telu stvorenom u jajniku posle ovulacije. Ovaj hormon priprema sluznicu materice za prihvatanje embriona nakon oplodnje stvarajući uslove za njegovu implantaciju i dalji nesmetan razvoj

Prohodnost jajnika - Jajovod je organ koji se pruža od materice

prema jajniku. Posle ovulacije prihvata jajnu ćeliju koju spermatozoidi oplode u srednjem delu jajovoda. Posle oplodnje jajovod omogućava transport embriona u materičnu duplju gde će se embrion implantirati. Da bi se to postiglo jajovod u celoj svojoj dužini treba da bude prohodan sa „Prohodnost jajovoda se proverava Histerosalpingografijom (HSG) „rentgenskim snimanjem jajovoda posle ubrizgavanja kontrasta u njega, ili Ultrazvučnim pregledom tokom ubrizgavanja tečnosti u matericu i jajovod

Pronacija - uvrtnje, npr. materice; položaj licem nadole.

Prostata - polna žlezda kod muškarca, smeštena iza izlaza mokraćne bešike, kestenjača

Prostatis - zapaljenje prostate

Protuspermalna protutela - protiv tela koja uništavaju ili onespособljavaju spermatozoide. Mogu biti prisutna jednako u krvi muškarca, kao i žene, u semenu, sluznici i vratu materice, ili u jajovodu

Pruritus vulve - svrab vulve, sluzokože koja okružuje ženske polne organe

Pubertas prekoks - prevremeno polno sazrevanje

Pubertet - period u životu kada polni organi počinju da sazrevaju. On obično počinje kod devojčica između jedanaest i trinaest godina, a kod dečaka između dvanaest i četrnaest godina

Pubescent - adolescent. Pubične kosti, stidne kosti koje

sačinjavaju prednji deo karlice, preponska spona smeštene na dnu trbuha, Venerin breg.

Puerperalna groznica - infekcija koja nastaje posle porođaja

Puerperijum - porođaj i period neposredno posle njega.
Rođenje deteta

Pupak - umbilikus; mesto na prednjem trbušnom zidu preko koga je dete bilo povezano sa majkom putem pupčane vrpce

Pupčana vrpca - vrpca koja se pruža od pupka embriona do placente, posteljice

PZD - parcijalno otvaranje ovojnice jajne ćelije (zone pelucide).
Prostaglandini - skup hormona koji se proizvode u različitim tkivima (endometriju, krvne žile i dr.) Deluje na glatke mišiće i žile

R

Rađati - reprodukovati, stvarati novo biće sopstvene vrste

Razmazi kancerskih ćelija - npr. Papanikolau razmazi ćelija koje su dobijene brisom iz tkiva, a sadrže i kancerske ćelije. Takvi razmazi se stave na staklenu pločicu i zatim se ispituju pomoću mikroskopa

Rektokela - ispupčenje na zadnjem zidu vagine koje stvara rektum ; Rektokela, hernija (kila) rektuma koja se ogleda u njegovoj protruziji (probijanju) u vaginu

Reprodukcija - proces produžavanja sopstvene vrste stvaranjem potomstva

Retrovirusi - su familija virusa sa sposobnošću ugradnje svoje DNK u genom inficirane humane ćelije

Retrofleksija materice - položaj materice sa telom prema napred i dole i grlićem naviše i napred

Rezus (faktor) – imunobiološki sastojak krvnog seruma

Rubinov test - test koji označava da li su Falopijeve tube (jajovodi) otvoreni; obavlja se tako što se vazduh ubrizga u grlić (cerviks) materice

S

Salpingitis - zapaljenje tuba materice, Falopijevih tuba (jajovoda)

Salpinks - tuba, jajovod

Sekcio cezarea - carski rez, porođaj hirurškim putem, kada se otvara trbušni zid, raseca materica i vadi dete

Seks - pol, polnost

Semena tečnost - je tečnost koju luči prostata, koja nakon ejakulacije neutrališe kiselost sperme i vaginalne tečnosti i tako potpomaže pokretljivost spermatozoida i eventualnu oplodnju; tečnost u kojoj se nalaze muške polne ćelije, spermatozoidi. Ona je smeštena u semenim kesicama.

Semene kesice - vezikule seminales, male žlezde smeštene u blizini prostate u kojima se čuva semena tečnost pre izbacivanja iz uretre. Semi-predmetak koji označava polovinu.

Septum - pregrada

Serklaža - hirurška intervencija kojom se grlić materice kružno opšiva u cilju sprečavanja njegovog prevremenog širenja što može biti uzrok prevremenog porođaja

Sifilis - polno oboljenja koje se može prenositi; lues

Sifilis - kongenitalni, sifilis od rođenja i stečen za vreme razvoja u uterusu

Sifilis - stečeni, sifilis dobijen od druge osobe

Sinehija - priraslica

Skrotum - mošnice, kožna kesa smeštena ispod penisa u kojoj se nalaze testisi

Smegma - materijal koji luče lojne žlezde u udnoj navlaci penisa ili velikim usnama vulvi kod žena

Somatoplazma - telesne ćelije, nasuprot ćelijama u ovarijumima ili testisima koje se nazivaju germinativna plazma

Spekulum - bilo koji instrument koji se uvodi u telesne otvore tako da lekar, koji bolesnika pregleda, može da ih osmotri

Sperma - semena tečnost kod čoveka

Spermatocit - prethodnik zrele muške polne ćelije

Spermatogeneza - proces u kome se formiraju muške polne ćelije

Spermatokela - cista testisa ili epididimisa (pasemenika)

Spermna vrpca - cevasta struktura koja vodi od testisa do semenih kesica, vaz deferans

Spermatoreja - izbacivanje semene tečnosti bez polnog nadražaja

Spermatozoid - polna ćelija muškarca

Spermogram (spermiogram) - predstavlja rezultat pregleda ejakulata u laboratoriji

Spermokultura - mikrobiološko određivanje prisustva patogenih mikroorganizama (bakterija) u semenoj tečnosti

Sterilan - bez klica; neplodan

Stidni organi - spoljni genitalni organ, naročito ženski

Stimulant - bilo koji lek koji dovodi do stimulacije

Stimulacija - nešto što prouzrokuje da se telo dovede u stanje ekscitacije; draženje, podsticanje

Subfertilnost - smanjena oplođujuća sposobnost muškarca (ili žene)

Superfekundacija - jedna trudnoća se već odvija. Onda dolazi do nastanka druge trudnoće

Superfetacija - implantacija i razvoj oplođene jajne ćelije u materici u kojoj je već došlo do začeća; isto što i superfekundacija.

Surogat majka - žena koja nosi zametak koji biološki i genetski nije njen (nastao je spajanjem tuđih gameta)

SUZI -subzonalna inseminacija spermatozoida

T

Telijum - bradavica, dojka

Telitis - zapaljenje bradavice dojke

TESA - mikrohirurska izolacija spermatozoida iz testisa

Testis - muška polna žlezda; muški polni orgarn koji proizvodi muške polne ćelije, spermatozoide, smešten u skrotumu (mošnicama)

Testis - nespušten, testis koji se nije spustio u skrotum već je ostao u trbušnoj duplji u preponi

Testosteron – hormon koji stvaraju testisi; muški polni hormon

Theratozoospermija - smanjen postotak morfološki pravilnih spermatozoida, kada postoji ukupno više od 40% morfološki abnormalnih spermatozoida u ejakulatu

Timing ovulacije - predviđanje vremena kad će biti ovulacija

Torzija - uvrtnje

Torzija testisa - akutno stanje u kome je vrpca koja vodi do testisa uvmuta. Hitna hirurška intervencija je potrebna da bi se spasli testisi

Trihomonas vaginitis - zapaljenje vagine prouzrokovano infekcijom koju izaziva trichomonas vaginalis

Triplet - trojke, jedno od troje dece rođene istovremeno

Trofoblast - spoljni omotač zametka iz kojeg se razvija posteljica

Trudnoća - stanje u kome se unutar majčinog tela začinje i razvija dete

Trudnoća - abdominalna, trudnoća u kojoj se embrion razvija unutar trbušne duplje, a ne u materici

Trudnoća - ektopična, stanje u kome se embrion razvija van materice, u Falopijevim tubama, jajovodima

Trudnoća - ovarijalna, trudnoća koja se odvija unutar jajnika

Trudnoća - tubama, trudnoća koja se odvija u Falopijevim tubama, jajovodima

Trudnoća - vanmaterična, trudnoća koja nije u materici

Trudnoća - ektopična, trudnoća koja se odvija u Falopijevoj tubi, jajovodu

Tuboskopija - endoskopska operacija da se utvrdi unutrašnjost jajovoda

Tube - jajovodi. Parni organ koji se nalazi sa svake strane materice. U njima dolazi do oplodnje jajne ćelije, kao i transport gameta i zametaka. Tube su mesta oplodnje jajne ćelije i spermatozoida

Tunika vaginalis - pokrovna membrana testisa

Tuširanje - čišćenje vaginalnog kanala upotrebom brizgalice i mlaza vode; dodirivanje, premazivanje lekom

U

Ud - ruka ili noga; ekstremitet; polni, penis

Udna navlaka - koža iznad glave penisa; prepucijum

Ureter - mokraćovod, cev koja vodi od bubrega do mokraćne bešike (ima dva uretera)

Uretra - kanal koji vodi od mokraćne bešike do izlaska iz organizma

Uretritis - zapaljenje uretre

Uretroplastika - plastična operacija koja se izvodi na uretri, kao što je slučaj kod hipospadije ili epispadije

Urgencija - učestani nagon za mokrenjem

Urin - mokrać, tečnost koja se izlučuje radom bubrega

Urogenitalni - odnosi se na mokraćne i polne organe

Urografija - snimak mokraćnog sistema načinjen rendgenskim zracima

Urolog - lekar koji se specijalizovao za oboljenje urogenitalnog sistema

Uterino - odnosi se na uterus (matericu)

Uterus - materica, ženski polni organ u kome se razvija embrion

V

Vagina - rodnica; usmina, ženski kanal obložen sluzokožom između grlića materice i vulve. Kroz nju izlazi plod pri porođaju

Vaginizam - bolni spazam mišića vagine

Vaginitis - zapaljenski proces sluzokože vagine

Vaginalni sekret - grupe vaginalnog sekreta se označavaju rimskim brojevima od I-VI. Šesta grupa vaginalnog sekreta označava predominantno prisustvo gljivičnih uzroka zapalenja

Varikokela - proširenje spermčnih vena, proširene vene testisa što čini sa povišenom lokalnom temperaturom. Ometaju spermatogenezu

Venerična bolest - polno oboljenje stečeno kroz seksualno opštenje sa zaraženima od sifilisa ili gonoreje

Verniksa - sirasti maz (Vernix caseosa), zaštitni sloj kože ploda pre porođaja

Verzija - promene položaja fetusa u materici pre porođaja. Veštačko disanje, proces uspostavljanja disanja kod osobe koja je prestala da diše

Veštačko osemenjivanje - procedura kojom lekar uzima žive spermatozoide muža ili davaoca i stavlja ih putem injekcije na ulaz grlića materice

Viskoznost - takav kvalitet materije koja je gusta i lepljiva i može da menja svoj oblik

Vulva - spoljni polni organi kod žena, uključujući velike i male usne, klitoris i otvor vagine

Vulvo-vaginitis - zapaljenje kako vulve tako i vagine

Z

Začće - trudnoća

Zigot - termin koji se odnosi na oplođeno jaje pre no što dođe do njegove podele i umnožavanja

Zift - unošenje embrija(zigote) u jajovod

Ž

Žuto telo (Korpus luteum) - je mala struktura u jajniku koja nastaje na mestu gde se nalazio folikul iz koga je oslobođena jajna ćelija posle ovulacije. Žuto telo normalno posle ovulacije produkuje Progesteron kako bi omogućio pripremu sluznice materice za implantaciju embriona. Ukoliko nastane trudnoća njegova funkcija se produžava sve do 11-12 nedelje trudnoće. Ukoliko nema trudnoće žuto telo funkcioniše samo do sledeće menstruacije. Normalno trajanje funkcije žutog tela je 12-16 dana

Žuto telo Insuficijencija - žuto telo u normalnim uslovima proizvodi maksimalne količine progesterona čitavo vreme svog funkcionisanja. Ukoliko se produkcija postepeno smanjuje to može imati negativan uticaj na pripremu sluznice za prihvatanje embriona pa se zbog toga može desiti da i pored oplodnje nema mogućnosti za normalan razvoj embriona. Insuficijencija žutog tela zato može biti uzrok neplodnosti. Korisna terapija tog stanja je dodavanje u obliku leka nedostajućeg progesterona. Na taj način se mogu prevazići negativni efekti smanjenja produkcije progesterona u žutom telu i razrešiti uzroci neplodnosti koji su tim fenomenom prouzrokovani